

07. 03. 2018
PREJETO

Pdp 759/2017

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE DELOVNO
IN SOCIALNO SODIŠČE

20-02-2018

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Višje delovno in socialno sodišče je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodnici in sodnik mag. Biserka Kogej Dmitrovič kot predsednica ter Samo Puppis in Sonja Pucko Furman kot člana,

v individualnem delovnem sporu tožeče stranke: [redacted], Dekani, ki ga zastopa Odvetniška družba [redacted], zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Državno odvetništvo Republike Slovenije,

zaradi **odmere letnega dopusta,**

o **pritožbi tožene stranke** zoper sodbo in sklep Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani, opr. št. I Pd 1284/2015 z dne 30. 6. 2017,

na seji **25. januarja 2018**

RAZSODILO:

- I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje.
- II. Vsaka stranka sama krije svoje stroške pritožbenega postopka.

OBRAZLOŽITEV:

1. Sodišče prve stopnje je s sklepom, ki ni pod pritožbo, dopustilo spremembo tožbe z dne 5. 4. 2016 in z dne 15. 5. 2017 (I. točka izreka) in zavrglo tožbo tožnika v delu tožbenega zahtevka, ki se je nanašal na ugotovitev delne nezakonnosti in spremembo sklepov tožene stranke z dne 21. 3. 2016 in 21. 3. 2017 tako, da se tožniku za leti 2016 in 2017 priznajo dodatni dnevi letnega dopusta po prvi alineji b. točke 1. odstavka 19.a člena KPP oziroma zadnji alineji f. točke 1. odstavka 19.a člena KPP (II. točka izreka). V III. točki izreka, ki tudi ni pod pritožbo, je zavrnilo tožbeni zahtevek tožnika, na podlagi katerega naj bi mu bila dolžna tožena stranka za leti 2016 in 2017 v zvezi z dodatnimi dnevi letnega dopusta obračunati denarno nadomestilo/odškodnino namesto izrabe v višini 100 % nadomestila bruto plače, od tega zneska odvesti predpisane dajatve, tožniku pa izplačati ustrezen neto znesek, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti teh zneskov v plačilo dalje do plačila. V IV. točki izreka je kot nezakonnitega odpravilo sklep komisije za pritožbe tožene stranke z dne 7. 10. 2015 v povezavi s sklepom tožene stranke z dne 27. 3. 2015. V V. točki izreka je odločilo, da se tožniku pri odmeri letnega dopusta za leto 2015 poleg priznanih dni letnega dopusta priznata še dva dodatna dneva letnega dopusta, in sicer en dodatni dan na podlagi prve alineje b. točke 1. odstavka 19.a člena KPP in en dodatni dan na podlagi zadnje alineje f. točke 1. odstavka 19.a člena KPP. Toženi stranki je v VI. točki izreka naložilo, da tožniku za navedena dodatna dneva letnega dopusta obračuna denarno nadomestilo v višini 100 % nadomestila bruto plače, pripadajoče za mesec pred izdajo te sodbe, od obračunanega bruto zneska odvede predpisane dajatve in tožniku izplača ustrezen neto znesek, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 1. 7. 2016 dalje do plačila. V prvem odstavku VII. točke izreka je naložilo toženi stranki, da je dolžna tožniku iz naslova povračila stroškov predsodnega postopka plačati znesek 142,80 EUR v 8 dneh, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi dalje do plačila. V drugem odstavku VII. točke izreka, ki ni pod pritožbo je višji zahtevek tožnika iz naslova povračila predsodnih stroškov (za plačilo 113,32 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi) zavrnilo. V VIII. točki izreka je odločilo, da vsaka stranka sama krije svoje pravdne stroške.

2. Zoper ugodilni del sodbe (torej zoper IV., V., VI., prvi odstavek VII. točke izreka) in zoper odločitev, da tožena stranka sama krije svoje stroške postopka (del VIII. točke izreka), se iz pritožbenih razlogov zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ter zmotne uporabe materialnega prava pritožuje tožena stranka. V pritožbi navaja, da je bil tožniku, ki je član izvršnega odbora Policijskega sindikata Slovenije, letni dopust za leto 2015 odmerjen v skladu z določbami od 35. do 40. člena Zakona o delavcih v državnih organih v zvezi z 203. členom Zakona o javnih uslužbencih, določbami Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o uravnoteženju javnih financ, Kolektivno pogodbo za policiste (KPP) ter ob upoštevanju kriterijev, ki jih je tožena stranka sprejela zaradi podrobne določitve dodatnih dni letnega dopusta za leto 2015, in sicer tako javnih uslužbencev, ki so zaposleni na strokovno tehničnih delovnih mestih (za njih določbe KPP ne veljajo), kot tudi policistov. Pravna podlaga za dodelitev dodatnih dni letnega dopusta zaradi posebnih pogojev dela je urejena v 19.a členu KPP in to v povezavi le z opravljanjem policijskega dela. Policisti, ki ne opravljajo dela v posebnih pogojih (kot to opredeljuje 19.a člen KPP), do dodatnih dni letnega dopusta niso upravičeni. Napačen je zaključek sodišča prve stopnje, da tožena stranka ni prerekala tožnikovih trditev, da je kot sindikalni zaupnik opravljal delo v neenakomerno razporejenem delovnem času oziroma manj ugodnem delovnem času in da je bilo njegovo sindikalno delo resno in povsem primerljivo delu vodstvenih uradnikov na policiji. To je namreč tožena stranka storila že v odgovoru na tožbo, pa tudi tekom postopka pred sodiščem prve stopnje. V potrditev teh svojih navedb je predlagala tudi zaslišanje prič (med drugim tudi [REDACTED] Urada za organizacijo in kadre na MNZ), vendar pa sodišče prve stopnje teh dokazov neutemeljeno ni izvedlo, zaradi česar je dejansko stanje ostalo nepopolno ugotovljeno. Prav tako ni točna ugotovitev sodišča prve stopnje, da tožena stranka nima izdelane ocene tveganja za tožnika (sindikalnega predstavnika). Tožena stranka ne more imeti sistemiziranih delovnih mest sindikalnih zaupnikov (sindikata je interesno združenje, notranjo organizacijo si ureja sam z internimi predpisi, na katere delodajalec ne more imeti nobenega vpliva), zato se za njih ne more izdelati ocene tveganja. Za delovno mesto, ki ga je zasedal tožnik (v letu 2014), pa je bila ocena tveganja izdelana. Vendar pa ocena tveganja niti ni bistvena, saj je odločilno dejstvo, da je tožnik manj kot polovico delovnega časa opravljal delo, pri katerem je bil izpostavljen večjim psihosocialnim tveganjem in večjim psihičnim obremenitvam. Dejanskega stanja v zvezi s tem sodišče prve stopnje ni pravilno ugotovilo. Zmotno pa je bilo uporabljeno tudi materialno pravo v zvezi z odločanjem o dodatnem dnevu letnega dopusta v manj ugodnem delovnem času (oziroma v neenakomerno razporejenem delovnem času), saj tožnik ni zadostil pogojem za dodelitev še enega dodatne dne letnega dopusta iz tega naslova. Nerazumljivo je sklepanje sodišča prve stopnje, da bi tožnik, če ne bi opravljal sindikalnega dela, opravljal policijsko delo v neenakomerno razporejenem delovnem času. V letu 2014 je tožnik v manj

ugodnem delovnem času opravil 339 ur (kar izhaja iz dokazov, ki jih je v spis vložila tožena stranka), torej manj kot polovico polnega letnega delovnega časa, zato mu pravica do dveh dodatnih dni letnega dopusta ne pripada (tožena stranka mu je en dodatni dan letnega dopusta iz tega naslova priznala). Ker bi zavrnitev celotnega tožnikovega tožbenega zahtevka pomenila tudi drugačno odločitev o stroških postopka, tožena stranka izpodbija tudi VII. in VIII. točko izreka odločitve sodišča prve stopnje. Priglaša pritožbene stroške.

3. Tožnik je podal odgovor na pritožbo, v katerem predlaga zavrnitev pritožbe tožene stranke in potrditev izpodbijanega dela sodbe sodišča prve stopnje. Priglaša stroške odgovora na pritožbo.
4. Pritožba ni utemeljena.
5. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijani del sodbe v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, pri čemer je v skladu z določbo drugega odstavka 350. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP; Ur. l. RS, št. 26/99 in nadalj.) tudi po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka, navedene v drugem odstavku 350. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo niti tistih bistvenih kršitev določb postopka, ki jih tožena stranka uveljavlja v pritožbi in ne tistih, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti. Na popolno in pravilno ugotovljeno dejansko stanje je sicer delno zmotno uporabilo materialno pravo, kar pa ni vplivalo na pravilnost odločitve sodišča prve stopnje o utemeljenosti tožnikovega tožbenega zahtevka, ki se je nanašal na dodatna dneva letnega dopusta in na povračilo predsodnih stroškov.
6. Iz podatkov spisa izhaja, da je tožena stranka tožniku v letu 2015 (pod pritožbenim preizkusom je poleg odločitve o prisoji dela predsodnih stroškov le odločitev o dodatnih dveh dnevih letnega dopusta tožnika za leto 2015) zavrnila njegovo zahtevo za priznanje enega dodatnega dneva letnega dopusta po prvi alineji b. točke 1. odstavka 19.a člena Kolektivne pogodbe za policiste (KPP; Ur. l. RS, št. 41/2013 in nadalj.) in enega dodatnega dneva letnega dopusta po zadnji alineji f. točke 1. odstavka 19. člena KPP (sklep tožene stranke z dne 7. 10. 2015 v zvezi s sklepom z dne 27. 3. 2015). Ker je tožnik menil, da mu ta dva dodatna dneva letnega dopusta pripadata, je v tem individualnem delovnem sporu predlagal ugotovitev nezakonitosti in odpravo (pravilno: razveljavitev) teh sklepov, priznanje dveh dodatnih dni letnega dopusta za leto 2015 in obračun ter izplačilo ustreznega denarnega nadomestila (skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od neto zneska tega nadomestila). Poleg tega je zahteval tudi povrnitev stroškov, ki jih je imel pri toženi stranki v zvezi z uveljavljanjem svojih pravic.
7. Kot je bilo že zgoraj omenjeno, je sodišče prve stopnje temu delu tožnikovega

10. Sodišče prve stopnje je v postopku ugotovilo, da obseg tožnikovega rednega dela v letu 2014 ni presegel več kot polovico polnega letnega delovnega časa (tožnik je več kot polovico polnega letnega delovnega časa opravljal sindikalno delo), zaključilo pa je, da je tožnik tudi sindikalno delo v letu 2014 opravljal v posebnih pogojih dela, kot jih opredeljuje prva alineja b. točke 1. odstavka 19.a člena KPP oziroma zadnja alineja f. točke 1. odstavka 19.a člena KPP. Posledično je zaključilo, da je tožnik izpolnjeval pogoje za pridobitev dveh dodatnih dni letnega dopusta po že omenjenih alinejah točk b. oziroma f. 1. odstavka 19.a člena KPP, pri čemer je upoštevalo tudi, da tožnik zaradi opravljanja sindikalne dejavnosti (ki jo je opravljal v rednem delovnem času) pri odmeri letnega dopusta ne sme biti v slabšem položaju, kot če bi v tem obdobju opravljal svoje operativno delo.
11. Po zaključku pritožbenega sodišča je sodišče prve stopnje zmotno štelo, da je treba pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za priznanje dodatnih dni letnega dopusta za leto 2015 presojati, ali je tožnik sindikalno delo, ki ga je opravljal v okviru svojega rednega delovnega časa, opravljal pod posebnimi pogoji dela, ki so podlaga za določitev dodatnih dni letnega dopusta po zgoraj omenjenih točkah 1. odstavka 19.a člena KPP. Tožnik je sicer sindikalno delo opravljal v rednem delovnem času, vendar pa je treba po stališču pritožbenega sodišča za ugotovitev, ali je izpolnjeval pogoje za določitev dodatnih dni letnega dopusta, upoštevati le delo, ki ga je opravil v povezavi s svojim delovnim mestom, to je delovnim mestom "policist - starejši policist". Ker iz dokaznega postopka izhaja, da je bil tožnik vseh 396 ur svojega rednega dela izpostavljen večjim psihosocialnim tveganjem in večjim psihičnim obremenitvam, več kot polovico ur rednega dela (339 ur od 396 ur) pa je delal v manj ugodnem delovnem času, je v letu 2015 glede na zgornje ugotovitve upravičen do še enega dodatnega dneva letnega dopusta zaradi dela v manj ugodnem delovnem času (kot je bilo že ugotovljeno mu je bil en dodatni dan letnega dopusta iz tega naslova priznan s strani tožene stranke na podlagi druge alineje točke b. 1. odstavka 19.a člena KPP) in do enega dodatnega dneva letnega dopusta zaradi opravljanja dela, ki je bilo izpostavljeno večjim psihosocialnim tveganjem in večjim psihičnim obremenitvam.
12. Pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za določitev dodatnih dni letnega dopusta po prvi alineji točke b. in zadnji alineji točke f. 1. odstavka 19.a člena KPP pa ni mogoče upoštevati delovnega časa, ki ga je tožnik porabil za opravljanje sindikalne dejavnosti (kljub temu, da je to sindikalno delo opravljal v okviru rednega delovnega časa), saj bi to tožnika lahko privedlo v neenak (slabši) položaj v primerjavi s položajem, v katerem bi bil, če sindikalnega dela ne bi opravljal. Zaradi sindikalnega dela sindikalni predstavnik ne more biti postavljen v slabši položaj (glede pravic iz delovnega razmerja), saj bi to lahko pomenilo nedopustno diskriminacijo sindikalnega predstavnika (tožnika) glede na njegovo sindikalno delo. To izrecno prepovedujeta že 6. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1; Ur. l. RS, št. 21/2013 in nadalj.) oziroma 28. člen Evropske socialne listine

(spremenjene; Ur. l. RS, Mednarodne pogodbe št. 7; Ur. l. RS, št. 24/99), ob tem da tudi Konvencija mednarodne organizacije dela št. 135 o varstvu in olajšavah za predstavnike delavcev v podjetjih (Ur. l. SFRJ; Mednarodne pogodbe št. 14/82, Akt o notifikaciji nasledstva; Ur. l. RS, Mednarodne pogodbe, št. 15/92) v 1. členu varuje sindikalne predstavnike pred zanje škodljivimi postopki (če ravnajo v skladu z veljavnimi zakoni, kolektivnimi pogodbami oziroma drugimi skupno dogovorjenimi sporazumi).

13. Sodišče prve stopnje je ob ugotovitvi, da je tožnik za leto 2015 upravičen do dveh dodatnih dni letnega dopusta, tožniku prisodilo vtoževano denarno nadomestilo. Ker je pritožba tožene stranke v zvezi s tem delom odločitve sodišča prve stopnje povsem neobrazložena in pavšalna, je pritožbeno sodišče ta del odločitve presojalo le v okviru preizkusa po uradni dolžnosti. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da je sodišče prve stopnje glede na popolno in pravilno ugotovljeno dejansko stanje pravilno uporabilo materialno pravo, pri tem pa ni storilo niti bistvenih kršitev določb postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti. Enako velja tudi za del odločitve sodišča prve stopnje v zvezi s prisojenim zneskom iz naslova povračila stroškov pedsodnega postopka. Tudi v tem delu je namreč pritožba tožene stranke neobrazložena in nekonkretizirana. Sodišče prve stopnje je pravilno štelo, da je tožnik upravičen do stroškov pedsodnega postopka v znesku 142,80 EUR in sicer za stroške sestave pritožbe zoper prvostopenjski sklep tožene stranke, povečane za materialne stroške in DDV, kar je sodišče prve stopnje pravilno razlogovalo v 24. točki obrazložitve izpodbijane sodbe.
14. Glede na zgoraj navedeno je pritožbeno sodišče pritožbo tožene stranke v celoti zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje, saj v zvezi s tem delom odločitve prvostopenjskega sodišča niso bili podani niti s pritožbo uveljavljani razlogi in ne razlogi, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti (353. člen ZPP).
15. Odločitev o pritožbenih stroških temelji na prvem odstavku 165. člena ZPP. Ker tožena stranka s pritožbo ni uspela, odgovor tožnika na pritožbo pa ni pripomogel k rešitvi predmetnega individualnega delovnega spora, vsaka stranka sama krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Ljubljana, 25. januar 2018

Predsednica senata:
mag. Biserka Kogej Dmitrovič

Člani senata:
mag. Biserka Kogej Dmitrovič
mag. Biserka Kogej Dmitrovič

7